

The background of the cover is a painting of a man and a woman in a field. The man, on the left, is wearing a dark coat and a hat, looking towards the woman. The woman, on the right, is wearing a blue dress and has her arms crossed, looking back at the man. The scene is set in a field with trees in the background.

Corbalova svatba

*Rafael
Sabatini*

Rafael Sabatini

Corbalova svatba

Myriada

Originální název :

The Nuptials of Corbal

Copyright © Rafael Sabatini

Translation © Jan Činčura

Všechna práva vyhrazena.

Rozsah: 100 stran, 11 kapitol

Vydání: první

Vydal: Meisterkoch, Praha, 2025

ISBN: 978-80-908996-1-2 ePUB

ISBN: 978-80-88513-05-6 PDF

Kapitola 1.

VĚZNICE

Stíny se míhaly za širokou mříží, která tvořila horní část těžkých dubových dveří na konci galerie. Ti, kteří byli nejbližší a věděli, co to znamená, zatajili dech. Od nich se strach nesl jako vlna po celé dlouhé, úzké hale osudu pod galerií a všichni shromáždění umkli.

V tom tichu zaznělo zaskřípání klíče v zámku jako výstřel z pistole. Těžké dveře se otevřely. Vstoupil žalárník, osmahlý, svalnatý chlap v modré košili, odhalující zarostlá prsa, a za ním lovecký pes. Postavil se stranou na podestu širokého schodiště, aby pustil do popředí mladého gentlemana v přiléhavém černém kabátě a s černým kloboukem, který byl vpředu ozdoben přezkou a po straně kokardou. Listina v jeho ruce upoutala pozornost asi stovky mužů a žen, které tam vyvedli z cel, aby vyslechli svůj ortel.

V jejich tvářích se zračil strach, v mnohých otupělost nebo hrdé opovržení a vzdor. Neboť tento gentleman, Robert Wolf, úředník revolučního tribunálu, byl adjutantem veřejného žalobce. Jeho listina obsahovala seznam, na kterém Fouquier-Tinville pracoval půl noci ve svém malém pokoji v Caesarově věži v justičním paláci, kde bydlel, pracoval a spal, a který opouštěl jen, když šel k obědu nebo k tribunálu.

Fouquier-Tinville byl muž neochvějné horlivosti, svědomitý služebník lidu, který se šetřil tak málo ve

vykonávání svých povinností, že zanedbával své zdraví, svou choť i svá dítka. Seznam, nad kterým tak obětavě pracoval dlouho do noci, byl seznam lidí, u nichž bude dnes vykonán rozsudek smrti.

Občan Wolf postoupil hbitě na okraj podesty a chystal se číst jména těch, které se Fouquier-Tinville rozhodl dnes ráno pohnat k *fournée* (*dávce*), jak to nazýval cynický žargon lidu. Ještě však počkal, až se tři muži, kteří jej následovali, zastaví, aby temná ozvěna jejich kroků nerušila jeho přednes.

Prvním z nich byl Chauvinière, poslanec za kraj Nivernais, vysoký, štíhlý chlapík, asi třicetiletý, v jehož postavě se zračila jistá míra elegance. Na sobě měl jezdecký kabát se stříbrnými knoflíky, jehož šosy splývaly skoro až k podpatkům jezdeckých bot ozdobených střapcem vpředu pod kolenem. Opásán byl trojbarevnou šerpou a trojbarevná kokarda zdobila jeho klobouk, který byl zakončen chocholem z černých per.

V jeho hubeném obličejí s orlím nosem a ohrnutým horním rtem bylo možné číst sansculotskou domýšlivost a sebevědomí (*sansculoti byli radikální republikáni*). Jeho bystré oči chladně zkoumaly muže i ženy v hale, z nichž většina byla tak pečlivě oděna, že by mohli být hned připuštěni k audienci u krále. Byl to každodenní zázrak, jenž vězni konali při nepatrném vybavení ve svých žalářích.

Chtivý zrak poslance pátral dál, až konečně spočinul na mademoiselle de Montsorbier, stojící vzpřímeně vedle židle, na které v mdlobách zhrouceně seděla její matka. Její modrozelené oči se znepokojením zakmitaly, když se setkaly s jeho pohledem, ve kterém zajiskřil zájem. Její ňadra se zřetelně dmula pod mušelínovým živůtkem a prozrazovala náhlé rozrušení.

Hazel Terry jako Cleonie de Montsorbier ve stejnojmenném filmu britské produkce z r. 1936.

Chauvinière se obrátil k oběma mužům za ním v černém oděvu, kteří ho doprovázeli. Něco jim pošeptal do ucha a svou stříbrem okovanou holí ukázal na ni. Dva páry očí sledovaly směr, kam namířil, a mademoiselle Cléonie de Montsorbier strnula. Instinktivně tušila, že jejich pohledy nevěstí nic dobrého.

Potom se natažená hůl sklonila a všichni tři muži se důstojně seřadili, když Robert Wolf začal předčítat jména propadlých osudu. Jeho

hlas nebyl pod tíhou chvíle rozechvělý, byl jen součástí velkého revolučního stroje. Wolf nenesl žádnou odpovědnost za to, co konal, a tak byl vzdálen pocitů a dojmů nad činy, které nebyly jeho vlastní. Jelikož nabyt zkušeností ve svém úřadu, po každém jméně se odmlčel, aby to následující nezaniklo ve výkřicích, které následovaly za každým jeho vyvoláním. Každé vyslovené jméno bylo provázeno hlubokým vzdechem, tu rozruchem kolem jmenované osoby, častěji pak výkřikem hrůzy, přecházejícím v usedavé štkání.

Hlas zněl dále:

„Bývalý markýz de la Tourette.“

Markýz, švihák v modrém kabátě se stříbrnými krajkami, pohodil hlavou – sličnou hlavou, která měla brzy

odpadnout od ramen – a ostře zadržel dech. Hned se však vzpamatoval. Vzpomněl si, čím je povinen své krvi a své sebeúctě. Pokrčil rameny a usmál se na omluvu, ale tvář měl bledou jako křída.

„Učiní to konec té jednotvárnosti,“ pravil tiše svému sousedovi, když vzápětí bylo vyvoláno další jméno.

„Bývalá hraběnka de Montsorbier.

Madame de Montsorbier, malá, asi padesátiletá žena se zpola zvedla ze své židle a neartikulovaně zanaříkala, jako by se dusila. Kolena se jí třásla a klesla zase zpět do židle, opírajíc se o dceru. Mademoiselle de Montsorbier ztuhla, a na smrt bledá, ochranitelsky objala omdlévající matku.

Naslouchala hlasu úředníka a čekala, až vyvolá i její jméno. Téměř doufala, že je uslyší, aby mohla provázet svou matku před tribunál a pak na popraviště. Jediné, na co myslela, bylo to, že ta křehká žena, která jí dala život, ji bude ve své smrtelné úzkosti potřebovat, jak ji až dosud nikdy nepotřebovala. Taková byla srdnatost mademoiselle de Montsorbier a nejhlubší malomyslnost ji uchvátila teprve tehdy, když celý seznam byl přečten, aniž by bylo vyvoláno její jméno.

Dvacet vyvolaných osob odcházelo za žalářníkem, někteří vrávoravým krokem, jiní se zachmuřenou odhodlaností, několik s divadelní okázalostí a lehkostí po krátkém rozloučení.

Mademoiselle de Monsorbier jako ve snu zaslechla tichý, příjemný hlas markýze de la Tourette, oslovující vévodu de Chaulnes.

„Aspoň jednou mám přednost před vámi, monseigneur.“

Vévoda tiše odvětil:

„K mé nekonečné lítosti, jelikož ztrácím vaši příjemnou společnost, drahý markýzi. Avšak spoléhám se na to, že se

brzy sejdem v ráji. Vyřídte moje poklony Fouquier-Tinillovi."

Dva četníci se náhle vynořili před ní, aniž by věděla, odkud se objevili.

„Bývalá Montsorbier,“ pravil jeden z nich a položil ruku na zemdlená ramena starší paní. Mademoiselle de Montsorbier se k němu obrátila, ale nebyla s to ve své duševní trýzni uspořádat své zmatené myšlenky v souvislou větu.

„To je ale moje matka! Zde je nějaký omyl. Ona nemůže jít beze mne. Vidíte, jak je slabá. Moje jméno nebylo dosud vyvoláno. Je to opomenutí. Oznamte jim to, že na mne zapomněli. Nechte mne jít s ní!"

Muž na ni mrzutě pohlédl a pochybovačně ohrnul spodní ret.

„To není naše věc.“ Zacloumal hraběnkou, která byla skoro v bezvědomí. „Musíte jít s námi, občanko."

„Mohu však jít s ní? Smím jít s ní?"

„To není v rozkazu."

Mademoiselle de Montsorbier zalomila rukama a vykřikla: „Můžete to však vysvětlit tribunálu!"

„Pah! Proč máte tak naspěch kýchat do koše? Však na vás přijde taky brzy řada, občanko. Chop se jí, Gastone."

Oba muži uchopili hraběnkou za ramena a zpola ji nesli, zpola vlekli. Dívka skočila za nimi.

„Musím jít s ní! Musím..."

Jeden z nich ji udeřil loktem do žaludku, až jí vyrazil dech, a odstrčil ji. „Na mou duši! Jste proklatě vlezlá! Škodíte si, holka!"

Zavravorala zpět k dřevěné židli, kterou hraběnka opustila, a spíše se do ní zhroutila než usedla.

„Mami!“ štkala hlasitě, když konečně popadla dech. „Mami!"

Seděla zde na smrt bledá jako kamenná socha, v hlubokém zármutku, své jemné ruce svírala mezi koleny.

Právě tak jim byl před měsícem vyrván její otec, aby byl předveden před tribunál, a od té doby utěšovala a podporovala svou matku. Nyní i její matka odešla, a sama. Ta křehká paní, která nikdy sama nebyla. Už se nikdy nevrátí! Nikdo z těch, kdo takhle odešel, se už nikdy nevrátil, a jen velmi málo bylo těch, kteří unikli ledovému šlehnutí gilotiny a byli propuštěni na svobodu.

Proč ji vynechali? Proč jí bylo odepřeno být spolu s ní až do konce? Co jí nyní zbývalo?

Vedle ní se ozval pronikavý, povýšený hlas, nikoli nepřijemný, ačkoli zněl skoro ironicky.

„To je ta mladá žena, která si žádá vaši pozornost, občané. Povšimněte si její otupělosti, její nepřirozené bledosti, strnulosti jejího pohledu. Konejte svou úřední povinnost. Není na mně, abych vám rozkazoval nebo dával rady, ale na vás je, abyste rozhodovali.

Obrátila se, pohlédla vzhůru a v jejím pohledu bylo podráždění a vzdor, jako když se polapené divoké zvíře střetne se svým uchvatitelem. Zachytila svítící zraky Chauvinièra, pronikavé a posměšné, které nyní začínala nenávidět, a dokonce se jich i bát – ona, jež se nikdy nikoho nebála ve svém hrdém mladém životě.

Již několikrát během posledních tří týdnů přistihla tyto oči, jak na ní spočinuly pátravým, chtivým pohledem, při němž ji zamrazilo ve všech údech. Již dvakrát nalezl příležitost si s ní promluvit, když kráčel vězeňskou chodbou Conciergerie (*palác, který sloužil správci královského paláce, za Velké francouzské revoluce sloužil jako vězení*) na obhlídku, jejímž jediným účelem byl patrně jen rozhovor s ní. Pokaždé se ovládla, aby před ním zakryla své rozhořčení nad urážkou,

kterou jeho pohledy a jeho slova vyvolaly, a aby mu odpovíděla s ledovou důstojností.

Bylo nutné se ovládnout i nyní. Nesměl nikdy tušit její strach před ním, ten nečestný strach, pro který nenáviděla samu sebe.

Conciergerie při pohledu od Seiny

Oba muži v černém oděvu, kteří stáli za Chauvinièrem, ji zpytavě pozorovali. Ten vyšší se naklonil trochu kupředu, natáhl neohrabanou ruku a uchopil její zápěstí.

„Váš puls, občanko.“

„Můj puls?“ opakovala jako by pro sebe a podle bušení ve spáncích poznala, že jí rychle bije. Potom ji zase opanoval žal.

„Monsieur, občane, poslanče! Odvedli moji matku a omylem mě vynechali. Dejte rozkaz, monsieur, prosím vás snažně, aby moje jméno bylo přidáno do dnešního seznamu...”

„Ah!“ pravil Chauvinière s tak zvláštním přízvukem, že zastavil proud jejích proseb. Pohlédl na muže v černém a významně zvedl obočí.

„Slyšíte ji, občané lékaři! Je to žádost mladé ženy zdravého ducha? Přát si, dokonce úpěnlivě prosit o smrt ve věku, kdy se život rozvinuje jako vonná růže, kdy krev proudí v žilách vřelá a čistá! Není to dostatečné potvrzení toho, co jsem již tušil? Avšak,“ opět v jeho očích kmitl záblesk posměchu, „nesluší se, abych působil na vaše mínění. Musíte si utvořit úsudek sami. Konejte!“

Pokynul rukou, jež byla dlouhá a útlá jako ruka aristokrata, a rovněž tak graciézní ve svém posunku, který v sobě jemně slučoval vyzvání s rozkazem.

Lékaři si povzdechli a zamručeli.

„Co se mne týče...“ pravil menší, „mně se nelíbí její oči. Ten divoký, ustrašený pohled a ten celkový výraz pomatení... hm! hm!“

„A pak její bledost, jak pravil občan poslanec,“ podotkl druhý. „Velice nepřírozené! A ten puls! Zkuste ho však sám!“

Dívka se dala do smíchu a kroutila hlavou. Byl to smích krajní trpkosti.

„Nepřírozené! Moje bledost, můj puls, můj ustrašený pohled! Nepřírozené! A moji matku odvěkli k soudu a na popraviště. Chtěli byste, messieurs, abych byla klidná? Snad dokonce veselá? Moje matka...“

„Tiše, mé dítě!“ Malá ruka doktora pohladila její čelo a jeho palec něco dělal s jejími víčky. Jeho dotek byl však příjemný, skoro hypnotický.

„Nenechte se uchvátit vášní, občanko. Klid, prosím, úplný klid. Zde není třeba žádného rozčilování. Jsme vaši přátelé, občanko.“

Obrátil se k Chauvinièrovi. „Co praví tato dívka, je ovšem správné. Náhlé rozrušení, nešťastná událost, které byla svědkem, její přirozený žal nad...“ Umlkl, větu